

renkontiĝas, tiam kunfandiĝas la „Lingua rationale” kaj la „Characteristica universale” de Leibniz.

Tiam Peano citas ankoraŭ Hermann Diels, Giusto Bellavitis kaj Louis Couturat, kaj mencias la celojn de la „Délégation pour l’adoption d’une langue auxiliaire internationale” („Delegitaro por alprenado de internacia helplingvo”, fondita en 1901): internacia helplingvo devas servi al sociaj, komercaj kaj sciencaj bezonoj, ĝi devas esti lernebla por ĉiu je la nivelo de mezlernejo kaj ĝi ne rajtas aparteni al iu nacio. La postparolo estas skribita plene en la latina lingvo sen fleksio, kun rimarkigo, ke oni povas por tiu ĉi farendaĵo uzi ajnan latinan vortaron. Se oni uzus italan vortaron, tiam oni analogie skribus en la itala lingvo sen fleksio.

La intenco de Peano estis doni al la sciencistoj internacie uzeblan lingvon, li ne antaŭvidis movadon kiel en kazo de Esperanto. Kelkaj liaj sciencaj kolegoj evidente komprenis kaj akceptis tiun ideon, kiel atestas la artikolo de Paul Mansion (profesoro de la universitato en Gento) el la jaro 1904: „*La saĝa profesoro el Torino, al kiu ni jam dankas pro lia admirinda ideografia sistemo, sukcesis forigi ne nur finaĵojn de kazoj, numeroj, genroj kaj personoj tiel, kiel volis Wilhelm Leibniz, sed ankaŭ tiujn de tempoj kaj modoj. La latina sen fleksio estas la lasta etapo de la natura lingvo-evoluo: la mezepoko donis al ĝi – kaj per ĝi al modernaj lingvoj – analize sintakson. Peano pluiras en tiun direkton, atingante jam la limon: li tute senigas la malnovan lingvon de Romanoj de ĝia finaĵa pezo kaj reduktas tiel la gramatikon al la lasta grado de simpleco*”.

En „Revista de matematica” (kies unue italan, poste francan nomon „Revue de mathématiques” kaj redakcian lingvon Peano ŝanĝis en 1906 al Latino sine flexione) poste aperis laboraĵoj de diversaj aŭtoroj en Latino sine flexione. Peano pli kaj pli interesiĝis pri problemaro de internaciaj lingvoj, en la artikolo „Notitias super lingua internationale” (numero VIII/1906) li prezentis diversajn projektojn, prikomentis Volapük kaj Esperanton kaj la komunikan rolon de la latina. Pro iniciato de Louis Couturat, Peano prezentis sian projekton al la „Delegitaro” kaj parolis en Latino sine flexione dum ĉiuj ĝiaj kunsidoj, kiuj normale okazis franclingve. Pro sia devo ĉeesti ekzamenojn pri matematiko en sia universitato, li ne povis partopreni la finan voĉodnadon de la Delegitaro, per kiu estis kiel la plej taŭga solvo elektita Ido. (Peano klopodis prelegi en la senfleksia latina ankaŭ dum internaciaj kongresoj de matematikistoj, sed oni kelkfoje rifuzis tion pro proceduraj kialoj.) La intereso pri internaciaj lingvoj fine kondukis lin al Academia pro Interlingua.

9.3. Academia pro Interlingua

La originala *Kadem Bevūnetik Volapūka*, fondita en 1887 por evoluigi Volapük, kolapsis pro internaj kvereloj, poste ĝi sub gvido de Waldemar Rosenberger kaj F. A. Holmes uzis la latinidan Idiom Neutral. Idiom Neutral estis uzata ankaŭ en la periodaĵo „Progres”. En la jaroj 1908–1909 la londona eldonisto A. Miller publikigis *Korespondens international*, periodaĵon kun artikoloj de membroj el Anglio, Usono, Belgio, Francio, Germanio, Hungario, Italio, Japanio kaj Rusio, skribitaj en pluraj planlingvoj, i.a. Ido kaj Universal. Tie publikiĝis ankaŭ artikolo *Mensura de internationalitate* de Peano.

La 26-an de decembro 1908 estis Peano elektita direktoro de la Akademio. Li anoncis tion en la 96-a cirkulero datita la 1-an de majo 1909, skribita dulingve en Idiom Neutral